

**Anni Elamaa
Mari Pulliainen
Tiina Puranen**

Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan
ammattikorkeakoulututkinto
Sosionomi (AMK) diakoniatyö
Opinnäytetyö, 2023

KORONAVIRUSPANDEMIAN VAIKUTUKSET OULULAISTEN NUORTEN HYVINVOINTIIN

**Kyselytutkimus Karjasillan ja Haukiputaan seurakuntien isostoi-
minnassa**

TIIVISTELMÄ

Anni Elamaa
Mari Pulliainen
Tiina Puranen

Koronaviruspandemian vaikutukset oululaisten nuorten hyvinvointiin – Kyselytutkimus Karjasillan ja Haukiputaan seurakuntien isostoimintaan

32 sivua, 2 liitettä

Kevät 2023

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkimus

Sosionomi (AMK), diakoniatyö

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa koronaviruspandemian vaikutuksia oululaisten nuorten hyvinvointiin. Tavoitteena oli löytää kerätyn aineiston avulla näkökulmia nuorten tarpeista pandemian aiheuttaman kriisin keskellä ja sen jälkeisessä ajassa.

Menetelmänä aineiston keruussa käytettiin verkkoympäristössä toteutettua kyselyä. Kysely toteutettiin Karjasillan ja Haukiputaan seurakuntien isostoiminnan kautta. Opinnäytetyön aineisto koostuu kyselyn lisäksi aiemmasta tutkimustiedosta.

Koronaviruspandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin. Nuoret kokivat koronaviruspandemian aikana yksinäisyyttä sekä huolta omasta ja läheistensä terveydestä. Koronaviruspandemia lisäsi nuorten alakuloisuutta ja ahdistusta. Nuoret saivat tukea seurakunnan nuorisotyöstä. Ystävyys- ja perhesuhteet antoivat nuorille tukea pandemian aikana. Pandemian aikana nuoret ylläpitivät aiempia ystävyys-suhteita ja loivat uusia seurakunnan toiminnan kautta.

Nuoret kokivat koronapandemian vaikuttaneen heidän koulunkäyntiinsä. Etäkoulu kuormitti nuoria, sillä tehtävien määrä oli suuri suhteessa opetuksen määrään. Lisäksi etäkoulu lisäsi nuorissa yksinäisyyden kokemusta.

Teoreettiset lähtökohdat ja kyselystä saadut vastaukset osoittivat, että seurakunnan toiminnan ylläpitäminen koronaviruspandemian aikana oli nuorten hyvinvointia tukeva tekijä. Nuorten tietoisuutta diakonian tarjoamasta tuesta ei tullut tutkimuksen aikana ilmi.

Työtä tietoisuuden lisäämiseksi diakoniatyöstä tulisi tehdä tulevaisuudessa enemmän. Koronaviruspandemian tapaisissa kriisitilanteissa korostuu diakoniatyön tarve ja merkitys.

Asiasanat: COVID-19, hyvinvointi, nuoruus, pandemiat, seurakunta

ABSTRACT

Anni Elamaa
Mari Pulliainen
Tiina Puranen

The impact of COVID-19 pandemic on young people's well-being in Oulu – A questionnaire survey on young church volunteer activity in the parishes of Karjasilta and Haukipudas

32 pages, 2 appendices

Spring, 2023

Diaconia University of Applied Sciences

Bachelor's Degree in Social Services, Diaconal Work

The aim of the thesis was to investigate the impact of COVID-19 pandemic on young people's well-being in Oulu, Finland. The objective was to find a different perspective of young people's needs in the middle of the crisis caused by COVID-19 pandemic and the time after it by using the research data.

The data research method was online survey. The survey was made in cooperation with the parishes of Karjasilta and Haukipudas. The thesis includes previous research data in addition to the collected research data.

The COVID-19 pandemic had an impact on young people's well-being. During the corona pandemic the youth experienced loneliness and anxiety about their own and their close ones' health. The COVID-19 pandemic increased melancholy and anxiety of the young person. The young got support from the young church volunteer activity. Friendships and family relations gave support for the young during the COVID-19 pandemic. During the pandemic the young sustained previous friendships and created new friendships in church's youth work.

The COVID-19 pandemic affected young people's studies. Distance teaching burdened the young because of the number of assignments while there were not enough lectures. In addition, distance teaching increased the feelings of loneliness.

The previous research data and the answers from the survey show that maintaining the parish youth activity during the COVID-19 pandemic supported young people's well-being. The knowledge of the support that the church's deacon work offers was not shown in the research.

In the future there should be more work done to increase the knowledge on church's deacon work. During such crises as the COVID-19 pandemic the importance and the need of deacon work is emphasized.

Keywords: parish, congregation, COVID-19, pandemics, well-being, youth

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	5
2.1	Keskeisten käsitteiden määrittely	5
2.2	Aiempi tutkimustieto koronapandemian vaikutuksista	6
2.3	Perustelut rajauksille ja valinnoille.....	7
3	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE	8
3.1	Opinnäytetyön tarkoitus.....	8
3.2	Opinnäytetyön tavoite.....	8
3.3	Opinnäytetyön tutkimuskysymykset	9
4	AINEISTON KERUU, AINEISTO JA ANALYYSI.....	9
4.1	Tutkimusympäristö ja tutkittava kohderyhmä	9
4.2	Aineiston kerääminen.....	9
4.3	Kerätyn aineiston laatu ja laajuus.....	11
4.4	Aineiston analysointi	11
5	TULOKSET	13
5.1	Koronapandemian vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin	13
5.2	Koronapandemian vaikutukset lähisuhteisiin.....	15
5.3	Seurakunnan tarjoama tuki	19
5.4	Lähiverkostosta saatu tuki.....	21
5.5	Julkiselta sektorilta saatu tuki.....	22
6	EETTISET NÄKÖKOHDAT JA LUOTETTAVUUS.....	23
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	25
	LÄHTEET.....	29
	LIITE 1. Verkkokyselylomake.....	33
	LIITE 2. Infokirje vanhemmille.....	36

1 JOHDANTO

SARS-CoV-2 koronavirus lähti leviämään Kiinasta joulukuussa 2019. Maaliskuussa 2020 julistettiin maailmanlaajuinen koronaviruspandemia, joka aiheutti erilaisia rajoituksia ja suosituksia myös Suomessa. (Fimea, i.a.) Nuoret joutuivat nopeasti vaihtamaan etäopiskeluun, sillä peruskoulut ja toisen asteen oppilaitokset sulkeutuivat. Myös sosiaalisen etäisyyden suositus tuli voimaan. Sosiaalisen etäisyyden suositus supisti merkittävästi nuorten päivittäisiä kohtaamisia. (Lammi-Taskula ym., 2020, s. 48–52.)

Tällä hetkellä elämme neljättä vuotta koronapandemian keskellä. Koronapandemiaa seuranneista rajoituksista ja suosituksista on suomalaisessa yhteiskunnassa hyvin pitkälti jo luovuttu, vaikka koronavirusta on edelleen liikkeellä. Nuoret ovat päässeet jatkamaan opintojaan lähiopetuksena, eikä täysipäiväistä etäopiskelua enää ole.

Opinnäytetyötä suunniteltaessa tutkimustuloksia koronapandemian vaikutuksista nuorten hyvinvointiin ei juurikaan ollut. Lähtökohtanamme oli selvittää, millä tavoin koronaviruspandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin. Keskustelua pandemian vaikutuksista on ollut esillä eri medioissa. Ajan kuluessa koronapandemian vaikutuksia on kuitenkin tutkittu ja pystyimme hyödyntämään tuoreita tutkimustuloksia omassa opinnäytetyössämme.

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tutkia, kuinka koronaviruspandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin Oulussa. Lisäksi tutkimme, mistä nuoret ovat saaneet tukea koronapandemian aikana.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Keskeisten käsitteiden määrittely

Kaksi keskeisintä käsitettä opinnäytetyön aiheeseen liittyen ovat pandemia ja koronaviruspandemia. Koronaviruspandemian aikaa on myös kutsuttu korona-ajaksi. Käytämme tätä käsitettä tekemässämme kyselyssä sen selkeyden vuoksi. Lisäksi yksi tärkeimmistä käsitteistä on hyvinvointi, sillä pyrimme opinnäytetyössämme selvittämään koronaviruspandemian vaikutuksia hyvinvointiin. Mielenterveys liittyy hyvinvointiin, jonka vuoksi sekin on opinnäytetyömme yksi keskeisistä käsitteistä.

Pandemialla tarkoitetaan yli maanosien levinnyttä tai leviävää tautia, jonka taudinkuva voi olla tavallista tautia vaikeampi (TEPA-termipankki, i.a.). Maailmanterveysjärjestö WHO antaa pandemiajulistuksen (Fimea, i.a.). Koronaviruspandemialla tarkoitetaan Wuhanin kaupungista Kiinasta joulukuussa 2019 alkanutta koronaviruksen SARS-CoV-2:n aiheuttamaa epidemiaa, jonka WHO julisti maailmanlaajuiseksi pandemiaksi maaliskuussa 2020 (Fimea, i.a.). Koronapandemian aikana tuli voimaan erilaisia rajoituksia ja suosituksia. Merkittävimmät suositukset ja rajoitukset olivat etäkouluun ja -töihin siirtyminen sekä sosiaalisen etäisyyden suositus. Lisäksi myös ikäihmisten tapaamista suositeltiin rajoitettavan koronapandemian aikana. (Lammi-Taskula ym., 2020, s. 48–52.)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan hyvinvointi voidaan jakaa kolmeen eri ulottuvuuteen; terveys, materiaallinen hyvinvointi ja koettu hyvinvointi. Lisäksi hyvinvointi voidaan jakaa yhteisön ja yksilön hyvinvointiin. Yksilön hyvinvointiin vaikuttavat sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus sekä sosiaalinen pääoma. Koettua hyvinvointia voidaan mitata elämänlaadulla, johon vaikuttavat terveys, materiaallinen hyvinvointi, ihmissuhteet, omanarvontunto ja mielekäs tekeminen. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, i.a.) Maailmanterveysjärjestö WHO määrittelee mielenterveyden olevan osa hyvinvointia. Mielenterveyteen vaikuttavat monet psyykkiset, fyysiset, sosiaaliset ja biologiset tekijät. (World Health Organization, 2004, s. 12.)

2.2 Aiempi tutkimustieto koronapandemian vaikutuksista

Elämme neljättä vuotta koronapandemian keskellä. Tässä ajassa on tullut paljon tutkimuksia koronasta, mutta työssämme käytetyillä rajauksilla ei aiempaa tutkimustietoa juurikaan ole. Suomesta löytyy tutkimustuloksia aiheeseen liittyen esimerkiksi lapsiperheiden näkökulmasta.

Syksyllä 2020 on tehty Suomessa asiantuntija-arvio, jossa on selvitetty Covid-19 –epidemian vaikutuksia suomalaisten hyvinvointiin, palvelujärjestelmään sekä kansantalouteen. Syksyllä 2020 on todettu, että jo silloin Covid-19 on epidemiana vaikuttanut esimerkiksi yksinäisyyden ja psyykkisen oireilun lisääntymisenä. (Kestilä ym., 2020, s. 4.)

Koronapandemian aikana tuli voimaan sosiaalisen etäisyyden suositus, joka heikensi muun muassa palveluiden saatavuutta (Lammi-Taskula ym., 2020, s. 51). Eniten liikkumista rajoitettiin ikäihmisillä. Perheissä tämä näkyi siinä, että isovanhempia haluttiin tavata heti rajoitusten päätyttyä. Koronapandemian alussa vaikutukset olivat enemmän negatiivisia kuin positiivisia. Pitkään jatkuvat rajoitustoimenpiteet voivat vaikuttaa sopeutumiseen tai johtaa pahenevaan kriisiin. (Paju, 2020, s. 27–28.) Korona-aikana nuoret ovat joutuneet välillä pohtimaan läheistensä terveysturvallisuutta. Pohtiessaan läheisten turvallisuutta nuorelle on saatanut muodostua ikävä kokemus siitä, että jäisi ulkopuolelle ystävien liikkuesssa vapaammin. (Sihvonen, & Saarikallio-Torp, 2022, s. 62–73.) Perhesuhteisiin liittyvät positiiviset vaikutukset ovat olleet muun muassa perhesuhteiden lähentyminen ja yhdessä tekeminen. Puolestaan negatiivisia vaikutuksia ovat olleet riidat ja väkivalta. Perheissä on noussut esiin nuorten yksinolon kaipuu. (Sihvonen, & Saarikallio-Torp, 2022, s. 62–73.)

Irlannissa tehdyn tutkimuksen mukaan sosiaalinen etäisyys ja koronapandemian aikainen yksinäisyys ovat johtaneet nuoruusiän ahdistukseen (O’Sullivan ym., 2021). Nuorten osallisuuden kokemuksen syntymiseen koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi, sillä esimerkiksi nuorisotalot, kerhot ja koulut sulkeutuivat

rajoitusten takia (Kekkonen ym., 2022). Nämä edellä mainitut paikat ovat sellaisia, missä nuoret luonnollisesti ylläpitävät ja synnyttävät ihmissuhteita sekä saavat aikaan osallisuuden kokemuksia.

Pandemia vaikutti nuorten oppimiseen nopealla etäkouluun siirtymisellä. Paljon on tullut esiin negatiivisia vaikutuksia nuorten hyvinvointiin ja opiskeluun, mutta enemmistö nuorista on kuitenkin voinut hyvin ja oppinut kohtuullisesti koronapandemian aikana. Etäkoulu on kuormittanut etenkin niitä nuoria, joilla on jo ennestään mielenterveyden ja elämänhallinnan haasteita. (Maunu ym., 2022, s. 106.)

2.3 Perustelut rajauksille ja valinnoille

Alkuperäisenä suunnitelmana oli rajata kohderyhmä alle kouluikäisten lasten perheisiin, mutta päädyimme seurakunnan isostoiminnassa mukana oleviin nuoriin. Ikärajaus valikoitui 15 vuotta täyttäneisiin ja sitä vanhempiin, sillä haluamme kartoittaa tämän ikäryhmän henkilökohtaisia kokemuksia. Rajauksella myös tarkennettiin kohderyhmää nuoriin, sillä 15 vuotta täyttäneet kyselyyn osallistujat olivat pandemian alkaessa saavuttaneet nuoruusiän (Ahonen ym., 2015).

Hyödynsimme kyselyssämme sähköistä kyselylomaketta, jolloin vastausten yhteenveto ja analysointi onnistuivat kyselylomakkeen alustan kautta. Kysely toteutettiin yhteistyössä Haukiputaan ja Karjasillan seurakuntien kanssa. Karjasillan seurakunta toimii usean Oulun kaupunginosan alueella ja on alueena monimuotoinen. Karjasillan seurakunta asettuu maantieteellisesti lähemmäs kaupunkiympäristöä, kun taas Haukiputaan seurakunta sijoittuu enemmän haja-asutusalueille. Halusimme ottaa kyselyssä huomioon myös mahdolliset alueelliset sosioekonomiset eroavaisuudet, joten päädyimme valitsemaan kaksi erilaista seurakuntaa yhteistyöhön.

3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

3.1 Opinnäytetyön tarkoitus

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa koronapandemian vaikutuksia oululaisten nuorten hyvinvointiin. Koronaviruspandemia on muuttanut nuorten arkea merkittävästi koulujen siirtyessä etäopetukseen, harrastusten jäädessä tauolle ja vanhempien työllisyystilanteiden muuttuessa. Myös sosiaalisen etäisyyden ottaminen on vaikuttanut siihen, etteivät perheiden henkilökohtaiset tukiverkostot välttämättä kykene olemaan yhtä läsnä perheiden arjessa. Tarkoituksenamme oli tutkia, millainen vaikutus koronaviruspandemian ajalla on ollut nuorten psyykkiseen hyvinvointiin. Näkökulmana tähän kysymykseen ovat nuorten lähisuhteet, kuten perhe ja ystävät, sekä koulun ja seurakunnan merkitys nuoren hyvinvoinnin tukemisessa.

3.2 Opinnäytetyön tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätyn aineiston ja sen pohjalta tehdyn analyysin avulla tuoda esille näkökulmia ja tietoa nuorten tarpeista pandemian aiheuttaman kriisin keskellä ja sen jälkeisessä ajassa. Miten koronaviruspandemian aiheuttama kriisi on vaikuttanut nuoriin, mitkä tekijät ovat tukeneet kriisissä ja millaista tukea seurakunta olisi voinut tarjota enemmän. Kerätyllä tiedolla pyritään kehittämään työelämää tarjoamalla tietoa nuorten parissa toimiville ammattilaisille. Opinnäytetyömme tutkimus tehtiin seurakunnan ympäristössä, mutta tutkimus tarjoaa työkaluja myös muille nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Koronaviruspandemian aikaiseen kriisiin ei ole enää mahdollista vaikuttaa, mutta sen jälkeistä toipumista tukevaa prosessia voidaan kehittää ja tuleviin kriisitilanteisiin on mahdollista varautua paremmin.

3.3 Opinnäytetyön tutkimuskysymykset

Opinnäytetyömme tarkoituksen ja tavoitteen saavuttamisen kannalta oleellisiksi tutkimuskysymyksiksi valikoituivat seuraavat kysymykset:

1. Kuinka koronapandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin?
2. Millainen merkitys koululla ja seurakunnalla on nuoren hyvinvoinnin tukemisessa koronapandemian aikana?

4 AINEISTON KERUU, AINEISTO JA ANALYYSI

4.1 Tutkimusympäristö ja tutkittava kohderyhmä

Tutkittavaksi kohderyhmäksi valitsimme Karjasillan ja Haukiputaan seurakuntien isostoiminnassa mukana olevat 15 vuotta täyttäneet nuoret. Valitsimme kohderyhmäksi nuoret, koska halusimme saada aineistoa pandemian vaikutuksista suoraan nuorilta. Alaikärajan määrittely kyselyyn vastaamiselle tarkensi kohderyhmää. 15 vuotta täyttäneet ovat eläneet vuonna 2020 alkaneen pandemian aikana nuoruuttaan, eivätkä keskilapsuuttaan, joka jatkuu noin 12 ikävuoteen asti (Ahonen ym., 2015).

Tutkimusympäristö koostui tutkittavalle kohderyhmälle tehdystä kyselystä. Tutkimusympäristönä toimi verkkoympäristö Webropol, jossa luotiin kyselylomake ja jonne aineistona käytetyt vastaukset kerättiin. Kysely levitettiin Haukiputaan ja Karjasillan seurakuntien ulkoisten viestintäkanavien, kuten isostoimintaan osallistuvien nuorten WhatsApp-ryhmien kautta. Kyselyyn oli mahdollista vastata suoran verkkolinkin sekä QR-koodin kautta.

4.2 Aineiston kerääminen

Aineiston keruun aloitimme hakemalla tutkimuslupaa opinnäytetyöllemme. Laitoimme sähköpostia Haukiputaan ja Karjasillan seurakuntien kirkkoherroille. Kerroimme sähköpostissa opinnäytetyöstämme sekä nuorille levitettävästä kyselystä. Avoimen tutkimuslupahakemuksen laitoimme sähköpostiin liitteeksi. Haukiputaan ja Karjasillan seurakuntien kirkkoherroilta saimme myönteisen päätöksen tutkimuslupahakemukseen.

Yksi perinteisimmistä tutkimusaineiston keruun tavoista on kyselylomake, jonka perinteisin versio on paperinen kysely. Kyselyn muoto vaihtelee kohderyhmän ja tarkoituksen mukaan, eikä aina ole kyse postilaatikkoon tulevasta kyselylomakkeesta. (Valli & Perkkilä, 2001, s. 81.) Keräsimme aineiston opinnäytetyöhömmme sähköisen kyselyn avulla. Kohderyhmämme muodostui diginatiiveista, jonka vuoksi sähköinen aineistonkeruu oli soveltuva. Koimme sähköisen kyselyn olevan saavutettava nuorten keskuudessa. Sähköisen kyselyn vahvuuksiin kuuluu sen nopeus kyselyä levittäessä ja vastauslomaketta palauttaessa (Valli & Perkkilä, 2001, s. 100–101). Verkkokyselyn ja saatekirjeen levittämiseksi pyysimme Karjasillan ja Haukiputaan seurakuntien isostoiminnasta vastaavia työntekijöitä lähettämään verkkokyselyn ja saatekirjeen kohderyhmälle.

Kysely sisälsi sekä suljettuja, että avoimia kysymyksiä, jolloin kyselyimme yhdisteli sekä määrällisen, että laadullisen tutkimuksen menetelmiä. Määrälliset ja laadulliset, eli kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät nähdään toisiaan täydentävinä lähestymistapoina (Hirsjärvi ym., 1997, s.136). Laadulliselle, eli kvalitatiiviselle aineistolle ominaista on sen rikkaus, moninaisuus ja kompleksisuus (Alasuutari, 2012, luku Kvalitatiivisen aineiston ominaisluonne). Tällä tutkimusmenetelmällä tehdyssä tutkimuksessa tarkastellaan merkitysten maailmaa, joka on sosiaalinen ja ihmisten välinen. (Vilka, 2021, luku Laadullinen tutkimusmenetelmä käytännössä). Määrällisessä, eli kvantitatiivisessä tutkimuksessa kyselylomake on tyypillinen tutkimusmenetelmä. Kyselylomaketutkimuksessa vastaaja lukee itse kysymykset ja vastaa niihin kirjallisesti. Kyselylomake on toimiva menetelmä silloin, kun kysely toteutetaan suurelle hajallaan olevalle joukolle. Tyypillisin haitta kyselylomakkeessa on kuitenkin riski siitä, että vastausprosentti jää pieneksi. (Vilka, 2021, luku Määrällinen tutkimusmenetelmä käytännössä.)

Kyselyä laatiessamme totesimme, että tarvitsemme avoimia vastauksia täydentämään suljettujen kysymysten merkitystä. Esimerkiksi halusimme tietää, kuinka suurta osaa vastaajista seurakunta on tukenut pandemia-ajan kriisissä ja minkälaista tukea nuoret olivat kokeneet saaneensa.

Verkkokyselyn jaoimme QR-koodin ja verkkolinkin avulla. Kyselyä levitettiin Haukiputaan ja Karjasillan seurakuntien isosten WhatsApp-ryhmissä. Koska kyselyyn vastaavat olivat 15-vuotta täyttäneitä, nuori sai itse päättää kyselyyn osallistumisesta (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019, s. 9). Kyselyn jakamisen yhteydessä jaoimme myös huoltajille osoitetun saatekirjeen, jossa kerrottiin opinnäytetyöstämme ja kyselyn sisällöstä. Linkin lähettämisen jälkeen kohderyhmällä oli kaksi viikkoa aikaa vastata kyselyyn, jonka jälkeen kysely sulkeutui automaattisesti. Kysely toteutettiin aikavälillä 22.1.-5.2.2023.

4.3 Kerätyn aineiston laatu ja laajuus

Vastauksia lähettämäämme kyselyyn saimme 35. Verrattuna opinnäytetyömme aiheeseen vastauksia oli vähän, mutta kohderyhmäämme verrattuna vastauksien määrä oli suuri. Kyselyn avasi 62 henkilöä, joista 35 vastasi kyselyyn. Vastaajien määrä kyselyn avanneista oli prosentteissa 56 %. Suurin osa kyselyn kysymyksistä oli monivalintakysymyksiä, jonka vuoksi käsiteltävää aineistoa oli vähän. Kuitenkin avonaisiin kysymyksiin tulleet vastaukset olivat suhteellisen kattavia.

4.4 Aineiston analysointi

Webropol kokosi kyselyn vastaukset automaattisesti ja loi niistä perusraportin. Monivalintakysymyksien vastauksista Webropol laski prosenttimäärät. Tarkistimme vielä itse laskemalla monivalintakysymyksien vastausten prosenttimäärät, jotta ne varmasti olivat oikein.

Kävimme avoimien kysymyksien vastaukset yhdessä läpi. Lisäksi laskimme avoimien kysymysten vastausten prosenttimäärät tarvittaessa. Jokaisella

opinnäytetyön tekijällä oli pääsy Webropolissa luotuun kyselyyn sekä Webropolin luomaan raporttiin kyselyn tuloksista. Opinnäytetyöhön liitetyt kaaviot otettiin Webropolin luomasta raportista.

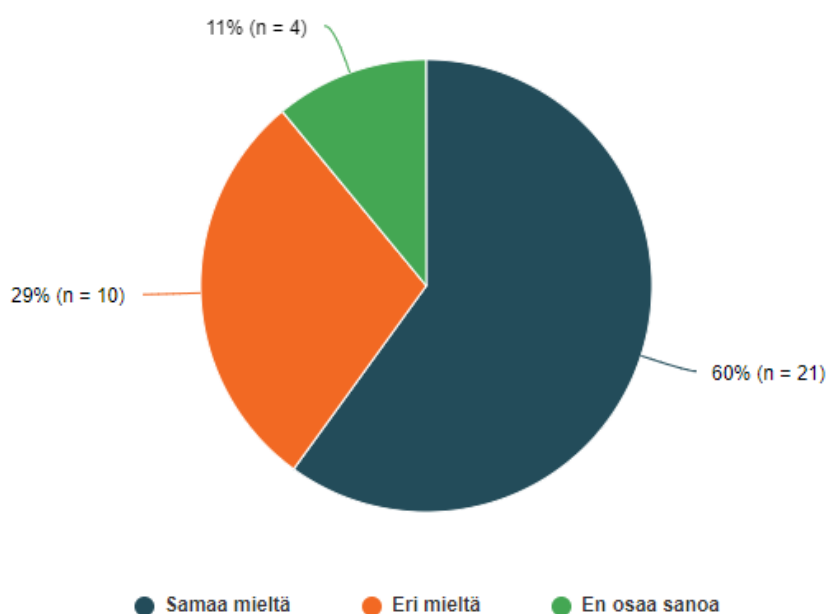
Analyysitavat voidaan luokitella karkeasti kahteen lähestymistapaan. Aineistoa voidaan analysoida selittämiseen ja ymmärtämiseen pyrkivillä lähestymistavoilla. Tarkoituksena on löytää sellainen analyysitapa, joka parhaiten tuo ratkaisun tutkimustehtävään. (Hirsjärvi ym., 1997, s. 224.) Opinnäytetyömme tutkimuksessa pyrimme ymmärtämään, miten koronaviruspandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin.

5 TULOKSET

5.1 Koronapandemian vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin

Kysyimme nuorilta, kuinka koronapandemia on vaikuttanut heidän elämäänsä. Kysymys oli avoin kysymys, johon jokaisen oli vastattava. Vastanneista 14 % eli 5 koki, ettei koronaviruspandemia ole vaikuttanut heidän elämäänsä mitenkään tai erityisen paljoa. Suurin osa vastanneista koki, että koronaviruspandemia on vaikuttanut heidän elämäänsä negatiivisesti.

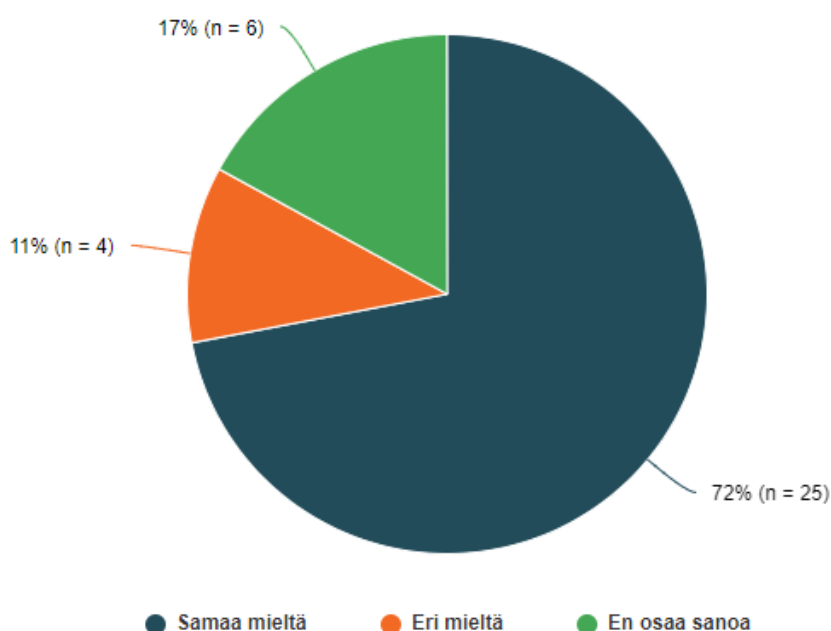
Koronaviruspandemia on lisännyt yksinäisyyden tunnetta hieman enemmän nuoremmissa ikäluokassa kuin vanhemmissa (Lundqvist ym., 2020, s. 24). Alla olevassa kaaviossa on kuvattu yksinäisyyden tunteiden lisääntymistä koronapandemian aikana. Vastanneista 60 % eli 21 koki koronapandemian lisänneen yksinäisyyden tunnetta (Kaavio 1).

KAAVIO 1. Korona-aika on lisännyt yksinäisyyden tunteita.

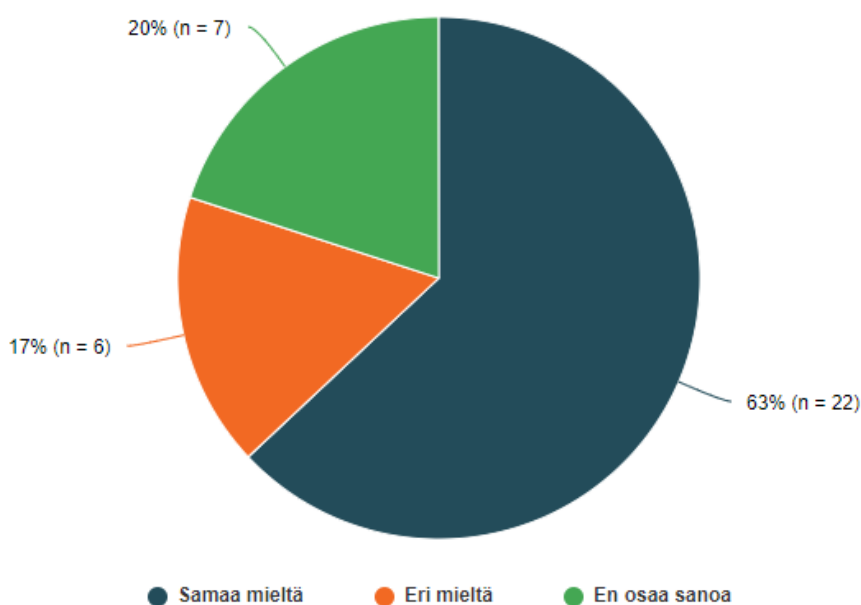
Vastauksista nousi esiin etäkoulun lisäämä yksinäisyys. Yksi keskeisimpiä nuorten hyvinvointiin vaikuttavia rajoitustoimenpiteitä ja suosituksia ovat olleet etäkouluun siirtyminen ja sosiaalisen etäisyyden suositus (Lammi-Taskula ym., 2020, s. 46). Kyselyyn vastanneista 9 % kertoi koronapandemian vaikuttaneen koulunkäyntiin. Vastanneista 6 % kertoi koulunkäynnin olleen raskasta, sillä työtä oli enemmän suhteessa opetuksen määrään.

Kyselyyn vastanneista nuorista suurin osa koki koronapandemian vaikuttaneen heidän mielenterveyteensä. Koronapandemia aiheutti heissä ahdistuneisuutta sekä masentuneisuutta. Suurin osa (72 %) vastaajista oli sitä mieltä, että koronapandemia on lisännyt alakuloisuutta. Puolestaan 11 % oli väitteestä eri mieltä ja 17 % ei osannut sanoa vaikutuksista. (Kaavio 2.) Kaaviossa 3 on puolestaan kuvattu nuorten kokemaa ahdistuneisuutta koronapandemiasta. Vastaajista 63 % koki ahdistusta koronapandemiasta. 17 % nuorista taas ei kokenut ahdistusta koronapandemiasta ja 20 % ei osannut sanoa. (Kaavio 3.)

KAAVIO 2. Korona-aika on lisännyt alakuloisuuttani.

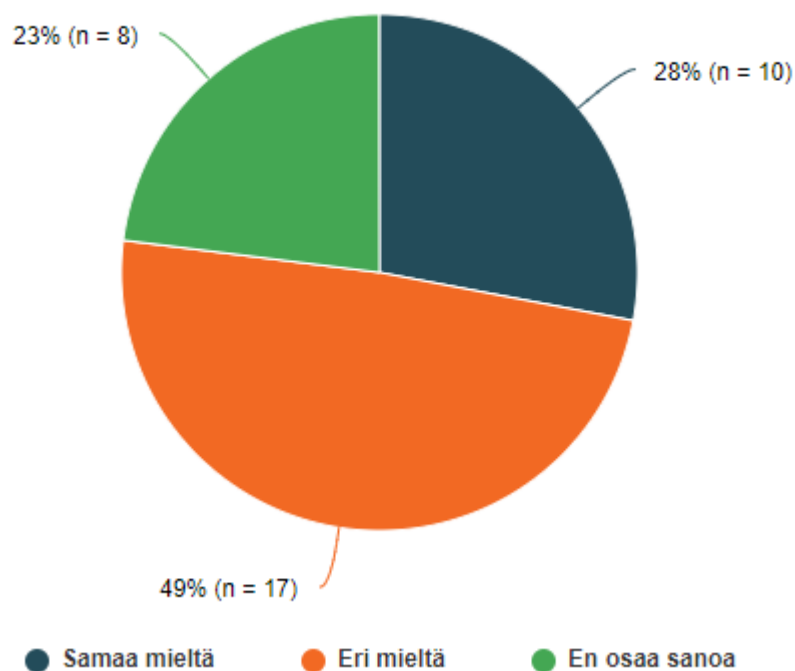

KAAVIO 3. Olen kokenut ahdistusta koronapandemiasta.

Koronapandemia on vaikuttanut kyselyyn vastanneiden nuorten elämään myös positiivisesti. Tämä kävi ilmi kyselyn avoimista kohdista, joihin nuoret saivat vapaasti kirjoittaa ajatuksiaan. Kyselyyn vastanneista 14 % eli 5 koki koronapandemian vaikuttaneen heidän elämäänsä positiivisesti. Koronapandemian aikana nuoret olivat luoneet uusia kaverisuhteita sekä oppineet hahmottamaan omia tavoitteitaan. Myös käsienpesun ja oman terveyden tärkeys ovat nuorilla korostuneet koronapandemian aikana.

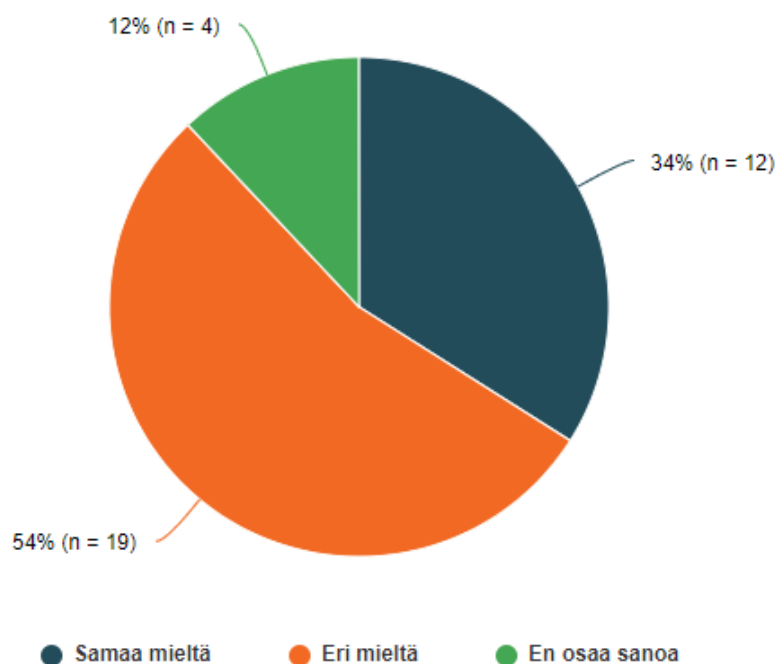
5.2 Koronapandemian vaikutukset lähisuhteisiin

Korona-aika ei ole vaikuttanut kaikilla ystävyysuhteisiin negatiivisesti. 49 % vastaajista kertoi, ettei korona-aika ole vaikuttanut negatiivisesti ystävyysuhteisiin. Kuitenkin 28 % vastaajista kertoi sen vaikuttaneen negatiivisesti. 23 % vastaajista ei osannut sanoa, onko pandemialla ollut negatiivisia vaikutuksia. Tutkimuksesamme kävi ilmi, että osa nuorista on osallistunut esimerkiksi seurakunnan järjestämiin nuorteniltoihin etäyhteyksillä.

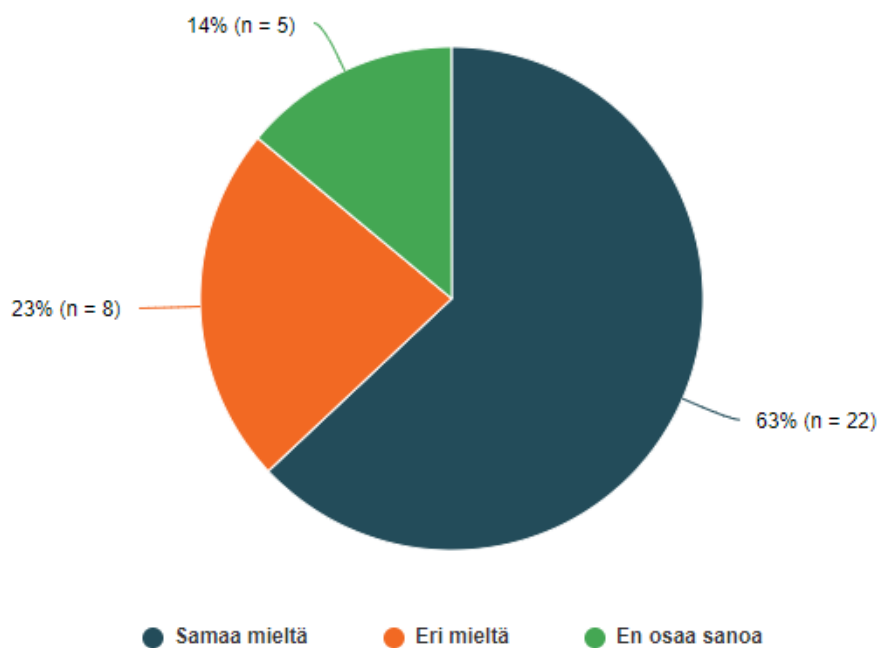
KAAVIO 4. Korona-aika on vaikuttanut ystävyysuhteisiin negatiivisesti.

Perhesuhteisiin korona-aika on vaikuttanut negatiivisesti vähemmän kuin ystävyysuhteisiin. 54 % oli sitä mieltä, ettei korona ole vaikuttanut negatiivisesti perhesuhteisiin. Toisaalta vastaajista 34 % oli sitä mieltä, että korona-aika on vaikuttanut negatiivisesti perhesuhteisiin. 12 % vastanneista nuorista ei osannut sanoa, onko pandemia vaikuttanut perhesuhteisiin negatiivisesti. Emme kysyneet nuorilta, millaisia negatiivisia vaikutuksia pandemialla on ollut perhesuhteisiin. Aiempien tutkimusten mukaan koronapandemia on vahvistanut perhesuhteita (Maunu ym., 2022, s.106).

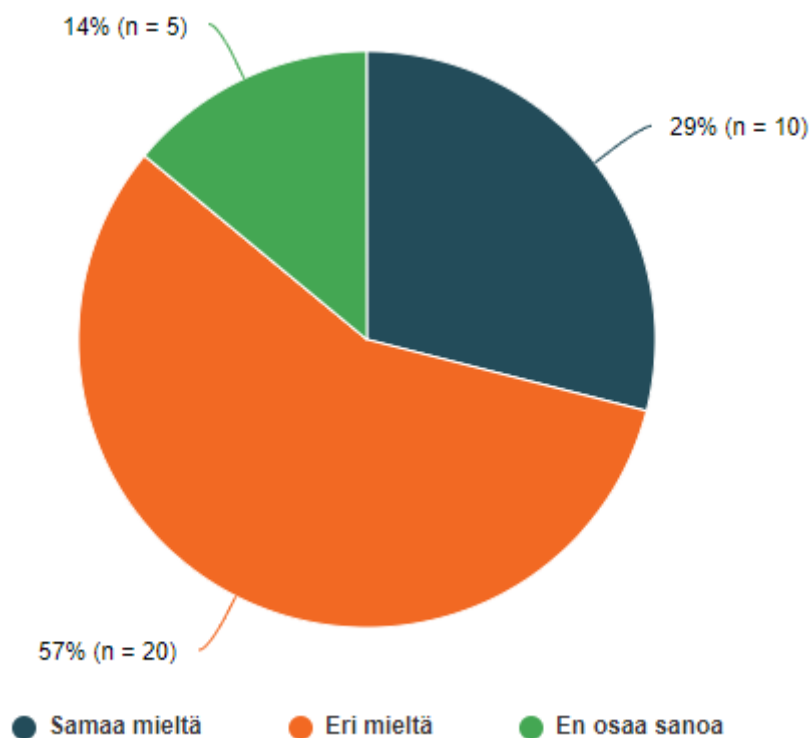
KAAVIO 5. Korona-aika on vaikuttanut perhesuhteisiin negatiivisesti.

Huoli omasta tai läheisten terveydestä oli lisääntynyt 63 %:lla vastaajista. 23 % vastaajista koki, ettei pandemia ole herättänyt aiempää enempää huolta terveyden osalta. 14 % ei osannut sanoa, onko korona-aika lisännyt huolta omasta tai läheistensä terveydestä. (Kaavio 6.)

KAAVIO 6. Korona-aika on lisännyt huolta omasta/läheisteneni terveydestä.

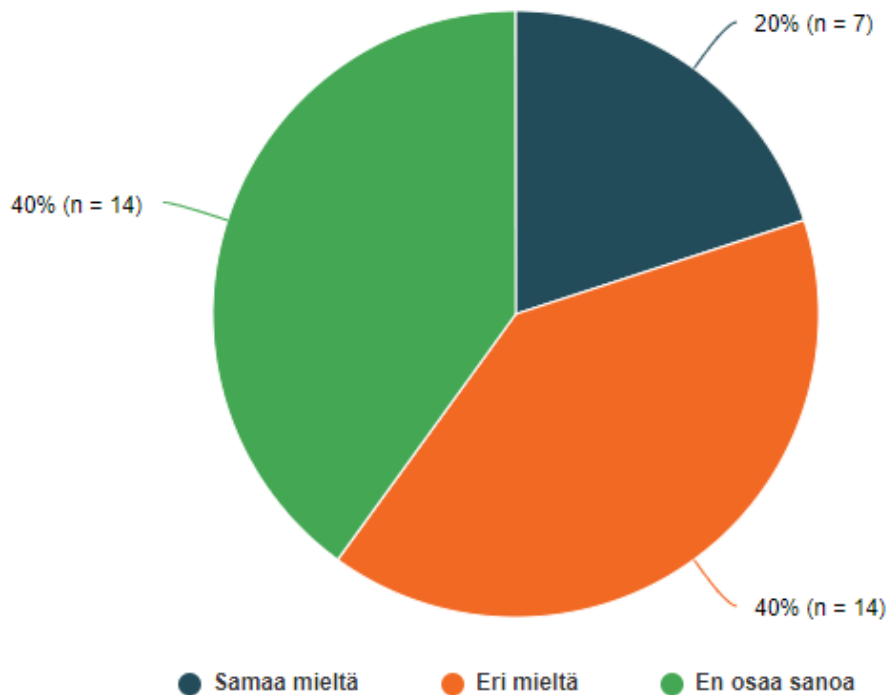
Perheen taloudellinen tilanne ei herättänyt huolta suurimmassa osassa vastaajista (57 %). 14 % ei osannut vastata kysymykseen. Lähes kolmasosa vastaajista on kantanut huolta perheensä taloudellisesta tilanteesta. Suomen evankelisluterilainen kirkko tarjoaa taloudellista apua, ruoka-apua sekä taloudellista neuvontaa seurakunnissaan. Seurakuntien kautta on myös mahdollisuus päästä velkajärjestelyyn. (Suomen evankelisluterilainen kirkko, i.a.-b.) Nuoret eivät tuoneet kyselyssä ilmi, että seurakunta olisi ollut heidän perheilleen tukena taloudellisissa tilanteissa.

KAAVIO 7. Olen kantanut huolta perheeni taloudellisesta tilanteesta.

5.3 Seurakunnan tarjoama tuki

Kaaviossa 8 on kuvattu nuorten seurakunnalta saatua tukea. Vain 20 % vastaajista koki saaneensa tukea seurakunnalta pandemian aikana. 40 % oli sitä mieltä, ettei ollut saanut tukea ja toiset 40 % vastaajista ei osannut sanoa.

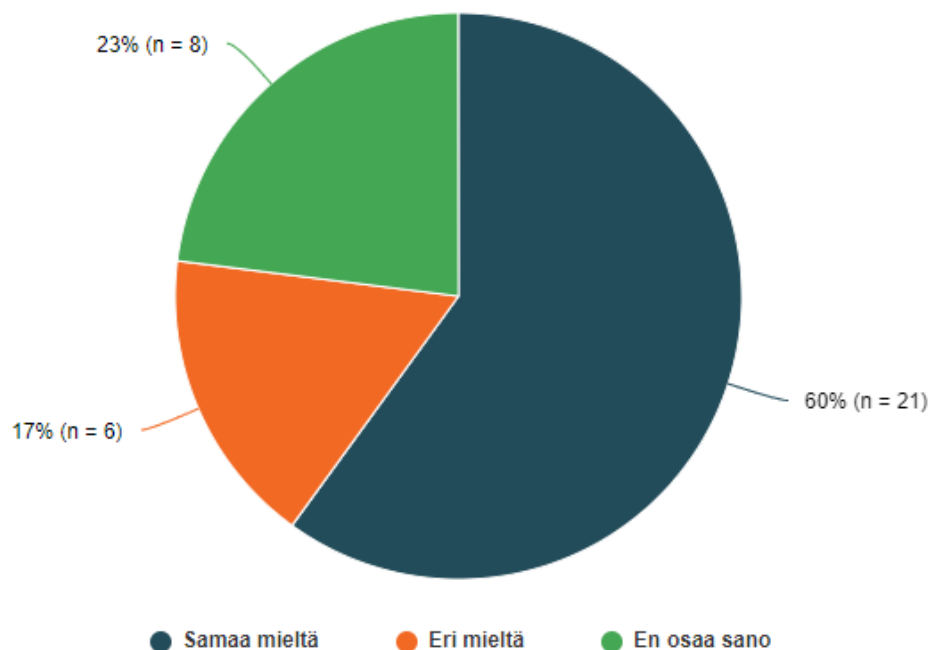
KAAVIO 8. Seurakunta on tukenut minua korona-aikana.

Kyselyssä oli avoin kohta, jossa sai kertoa, miten seurakunta oli tukenut korona-aikana. Avoimeen kohtaan oli vastannut 6 henkilöä. Vastauksissa kerrottiin siitä, kuinka seurakunnan toiminnan avulla sai pidettyä vanhoja ystäviä sekä saamaan uusia ystäviä. Seurakunnan pitämät nuortenillat olivat nostaneet mielialaa. Kyselystä kävi ilmi, että seurakunta on pitänyt nuorteniltoja etänä, Discord- ja Teams-palveluiden avulla.

Avoimessa kohdassa kävi ilmi, että seurakunnan työntekijä oli saavutettavissa puhelimitse joko soittamalla tai viestien välityksellä. Vastauksissa tuotiin esille, että seurakunnan työntekijältä oli saatu keskusteluapua. Kyselyssä kävi ilmi, että rippileiri oli yksi seurakunnan tarjoamista tuista. Avoimeen kohtaan oli kirjoitettu myös, että Jumala tuo tukea ja lohtua.

5.4 Lähiverkostosta saatu tuki

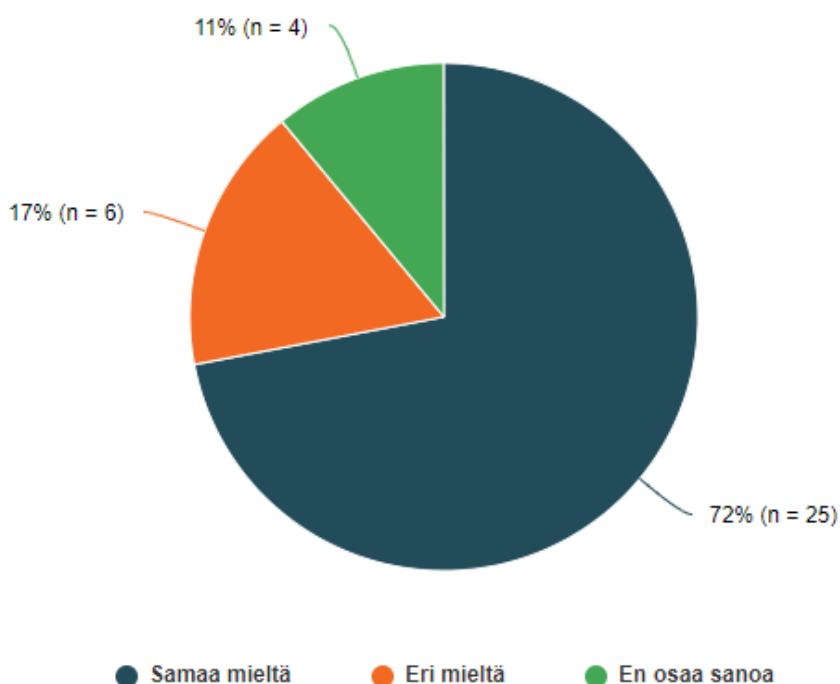
60 % kyselyyn vastanneista nuorista vastasi saaneensa perheeltään tukea korona-aikana. 17 % vastasi, ettei ollut saanut perheeltään tukea, ja 23 % ei osannut sanoa. Avoimessa kysymyksessä pyydettiin kertomaan, millaista tukea nuori oli saanut perheeltään. Avoimeen kysymykseen vastasi 11 nuorta. Vastauksista nousi esille, että perheen sisältä saatu tuki oli erityisesti keskusteluapua ja yhteistä ajanviettoa.

KAAVIO 9. Perheeni on tukenut minua korona-aikana.

Kyselyyn vastanneista nuorista 71 % vastasi ystäviensä olleen tukena pandemia-aikana. 17 % vastasi, etteivät kaverit ole olleet tukena pandemia-aikana, ja 11 % ei osannut vastata. Kysyttäessä pandemian vaikutuksista ystävyssuhteisiin negatiivisesti 29 % vastasi pandemialla olleen negatiivisia vaikutuksia ystävyssuhteisiin. Lähes puolet vastanneista koki, ettei pandemia ole vaikuttanut negatiivisesti ystävyssuhteisiin, ja 29 % ei osannut vastata.

Avoimessa kysymyksessä 16 nuorta avasi lyhyesti ystäviltään saamaansa tukea. Keskustelun ja läsnäolon merkitys etänä ja esimerkiksi ulkoilun merkeissä nousi tärkeimmäksi tavaksi olla ystävän tukena pandemian keskellä.

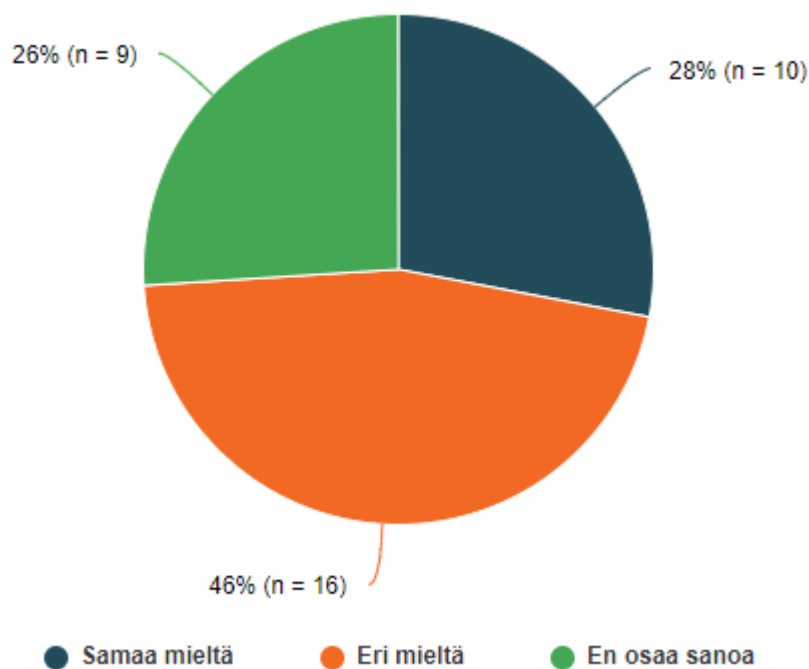
KAAVIO 10. Olen saanut tukea kavereiltani.

5.5 Julkiselta sektorilta saatu tuki

Vastaajista 28 % oli sitä mieltä, että koulu on tukenut heitä pandemian aikana. Suurin osa vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että koulu ei ole tukenut heitä. Noin neljäsosa oli sitä mieltä, että ei osaa sanoa. Koulusta saatu tuki on ollut ruoka-avustusta sekä keskusteluapua. Lisäksi nuoret kertoivat koulun jakaneen ilmaisia maskeja sekä kertoneen koronasta. Koulussa kiinnitettiin huomiota myös hygieniaan ja maskien käyttöön. Etätyöskentelyyn tarjottu mahdollisuus sairastapauksissa koettiin koulusta saatuna tukena.

Muualta kuin perheeltä, ystäviltä, koululta tai seurakunnalta saadusta tuesta kysimme avoimella kysymyksellä. Kysymykseen vastasi 9 % eli 3 kyselyyn vastanneista. Vastanneista kaksi oli saanut apua julkisen terveydenhuollon palveluista. Kyselyyn vastanneista yksi oli saanut apua terveydenhuollon palvelujen lisäksi myös sosiaalipalveluista.

KAAVIO 11. Koulu on tukenut minua korona-aikana.

6 EETTISET NÄKÖKOHDAT JA LUOTETTAVUUS

Opinnäytetyön yksi eettisistä näkökulmista oli tutkittavien henkilöiden oikeuksien huomioiminen. Peruslähtökohtana oli luotettavuus, jonka toteutumisen mahdollisti tutkittavien henkilöiden ihmisarvon kunnioitus. Tutkimuskysymykset aseteltiin ja mietittiin niin, etteivät ne rasittaneet henkilöitä liiaksi. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019, s. 8.)

Osa vastauksista saattoi olla hyvinkin henkilökohtaisia, minkä vuoksi käsitelimme vastauksia niin, ettei vastaajien henkilöllisyys tullut ilmi. Emme myöskään saaneet kerätä vastaajien henkilötietoja. (Arene, i.a.) Teimme sähköisen kyselyn ja toteutimme sen niin, ettei kyselyssä kerätty vastaajilta minkäänlaisia henkilötietoja. Tämä tarkoittaa sitä, että kyselyyn vastattiin täysin anonymisti, joten vastaajien henkilöllisyys ei tule vastauksista ilmi millään tavalla.

Toteutimme tutkimuksen alaikäisten parissa, jolloin meidän tuli huomioida tutkimukseen suostumukseen liittyvät kysymykset. Rajasimme tutkittavien ikäryhmän 15-vuotta täyttäneisiin, jolloin heidän oma suostumuksensa tutkimukseen riittää, eikä huoltajan suostumusta vaadita. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019, s. 9.)

Toinen huomioitava seikka liittyen tutkittavan henkilön oikeuksiin oli tiedon anto. Tutkimukseen osallistuva henkilön tulee saada tietää, mihin tutkimukseen hän osallistuu ja mihin kerättyä tietoa käytetään. Tutkimukseen osallistuvalla henkilöllä on myös oikeus peruuttaa osallistumisensa milloin tahansa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019, s. 8.)

Liitimme kyselyn ohkeen nuorten vanhemmille osoitetun saatekirjeen, jossa kerroimme itsestämme sekä opinnäytetyöstämme. Lisäksi kerroimme kirjeessä kyselystä, jonka toteutimme nuorille. Kyselyn liitteenä lähetimme nuorille videon, jossa kerroimme itsestämme, opinnäytetyöstämme sekä heille tekemästämme kyselystä. Videolla ja kirjeessä kerroimme mihin kerättyä tietoa käytämme. Nuorilla oli mahdollisuus päättää haluavatko osallistua kyselyyn. Kyselyyn vastaaminen oli mahdollista keskeyttää missä kohtaa tahansa.

Laadullisen tutkimuksen ollessa kyseessä luotettavuus otetaan huomioon aineiston keräämisessä, arvioinnissa ja raportoinnissa. Luotettavuuden kriteerejä ovat totuusarvo, sovellettavuus, pysyvyys ja neutraalisuus. Luotettavuuteen vaikutti esimerkiksi, että tutkiessamme nuorten hyvinvointia keräsimme aineiston suoraan nuorilta. (Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas, i.a.) Kyselyllä pyrimme saamaan vastauksia, joita meidän oli mahdollista hyödyntää opinnäytetyössämme.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Pandemia on vaikuttanut oululaisten nuorten psyykkiseen hyvinvointiin. Tutkimuksessa kävi ilmi, että pieni osa nuorista olivat saaneet koronaviruspandemian aikana tukea seurakunnalta ja heidän toiminnastaan. Nämä nuoret kokivat seurakunnan nuorteniltojen nostattavan mielialaa. Lisäksi seurakunnan toiminnan kautta nuoret saivat ylläpidettyä vanhoja kaverisuhteita ja myös luotua uusia kaverisuhteita. Sosiaaliset suhteet ovat merkittävä tekijä yksilön hyvinvoinnin kannalta (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, i.a.). Ikätoverien merkitys lapsuudessa on suuri ja se korostuu edelleen nuoruudessa (Ahonen ym., 2015). Ystävien rooli nuoren tukiverkostona kriiseissä, kuten pandemia-aikana on merkittävä. Vaikka nuoruuden aikana yksilön kehitysympäristö laajenee, myös perheen merkitys pysyy merkittävänä osana nuoren elämää. Suuri osa nuorista arvioi vanhempansa lähimmiksi ihmisiksi heti ystäviensä jälkeen. (Ahonen ym. 2015.) Perhe on nuorelle merkittävä tukiverkosto elämän erilaisissa kriiseissä, kuten pandemia-aikana. Nämä teoreettiset lähtökohdat ja kyselystä saadut vastaukset tukivat toinen toisiaan ja osoittivat, että seurakunnan toiminnan ylläpitäminen koronaviruspandemian aikana oli nuorten hyvinvointia tukeva tekijä. Sosiaaliset suhteet ovat eräs terveyden ydintekijöistä (Setälä-Pynnönen, 2017, s. 472).

Kyselyyn vastanneiden nuorten määrä oli suhteellisen pieni, joten tämä tuli ottaa huomioon aineistoa analysoidessa. Kuitenkin kyselyyn osallistuneet nuoret olivat kahden suuren seurakunnan alueelta, joten vastaajien joukosta löytyi monimuotoisuutta. Haukiputaan seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden 2021 tammikuussa 14 530 ja Karjasillan seurakunnan 32 309 (Kirkon tilastot, 2023). Haukiputaan seurakunta sijoittuu maantieteellisesti suurelta osin myös haja-asutusalueelle, kun taas Karjasillan seurakunnan alue sijoittuu maantieteellisesti lähemmäs kaupunkiympäristöä.

Nuoret kertoivat vastauksissaan osallistuneensa seurakunnan etänä pidettyihin nuorteniltoihin. Nämä nuortenillat olivat joko Discord- tai Teams-palveluiden kautta järjestettyjä. Aiempien tutkimusten mukaan myös muut sosiaalisen median alustat ovat toimineet nuorille vuorovaikutuksen tukena. Sosiaaliset yhteisöt muodostavat niin sanotun kolmannen tilan, joka mahdollistaa nuorten yhteydenpidon yhtä todellisesti kuin kasvokkain tapahtuvassa vuorovaikutuksessa. (Hietajärvi & Matikainen, 2021, s. 43–44.) Nuorteniltojen lisäksi seurakunnan työntekijät olivat tavoitettavissa puhelimitse soittamalla tai viestin välityksellä. Seurakunnan työntekijät tarjosivat nuorille myös keskusteluapua, jota osa nuorista hyödynsi. Kyselyn vastauksissa kävi ilmi, että vain pieni osa kyselyyn vastanneista nuorista oli kuitenkin hyödyntänyt seurakunnan tarjoamaa apua. Seurakunnan tarjoaman avun hyödyntämisprosentti oli siis pieni, vaikka yksinäisyys, ahdistuneisuus ja alakuloisuus olivat vahvassa osassa pandemian vaikutuksissa nuoriin.

Kyselyssä kävi ilmi, ettei koronaviruspandemia ole vaikuttanut kaikkiin nuoriin negatiivisesti. Viimeisessä avoimessa kysymyksessä kysyimme, kuinka koronapandemia on vaikuttanut elämään. Eräs vastaaja kertoi koronapandemian auttaneen ymmärtämään, mitä elämältä oikeasti haluaa. Elämän erilaiset kriisit saattavat pysäyttää pohtimaan oman elämän suuntaa ja näin kriisillä voi olla positiivista vaikutusta elämään pitkällä tähtäimellä.

Vaikka menetetyt hetket tuntuvat pahalta, on hyvä arvostaa myös haastavampia ajanjaksoja. Ne ovat opettaneet meille kärsivällisyyttä ja armollisuutta, joita ei voi oppia koulunpenkillä. Arki on välillä tuntunut ylitsepääsemättömältä, mutta olen huomannut rajoitusten väli-aikaisten purkujen tuovan hengähdystaukoja pandemian värittä-mään arkeen. Nämä hengähdystauot ovat muistuttaneet elämään hetkessä sekä arvostamaan pieniä, hyviä asioita elämässä. Kevyemmät hetket ovat auttaneet jaksamaan myös silloin, kun koko Suomi on ollut rajoitusten kahlitsemana. (Kuisma, 2022, s. 104.)

Tutkimuksessamme nousi esiin teemoja, joita diakoniatyöntekijät kohtaavat päivittäin. Esiin nousseita teemoja olivat ahdistava taloudellinen tilanne, yksinäisyys ja mielenterveyden haasteet. Kerättyjen vastausten pohjalta nousi kysymys siitä, olivatko nuoret saaneet tarpeeksi tietoa tarjolla olevasta avusta vai oliko kynnys seurakunnan tarjoaman avun vastaanottaminen korkea. Pohdimme myös, että nuorten keskuudessa seurakunnalla voi olla tietynlainen stigma, jonka vuoksi

seurakunnan toimintaan osallistuminen laajemmin on varovaista. Nuorten tietoisuus diakoniatyöstä ja seurakunnan diakonian tarjoamasta tuesta on vähäistä. Diakoniatyötä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi on vielä tehtävä työtä.

Diakoniatyön keskeisiin vastuualueisiin kuuluu ihmisten tukeminen kriisien aikana (Suomen Evankelisluterilainen kirkko, i.a.-a). Viimevuosien keskeisin kriisin aihe on ollut koronaviruspandemia. Analysoidessamme tuloksia, pohdimme kuinka seurakunta ja erityisesti diakoniatyö, voisivat olla nuorisotyön tukena. Näimme, että nuorisotyön ja diakoniatyön yhteistyö on tärkeää. Nuoria kohtaavat kriisit ovat usein koko perheen kriisejä ja perheen kriisit koskettavat vastavuoroisesti nuoria.

Tavoitteenamme oli selvittää, kuinka koronaviruspandemia on vaikuttanut nuoriin, millaista apua he ovat saaneet ja millaista apua seurakunnat olisivat voineet tarjota enemmän. Kyselyn avulla saimme selville, miten koronaviruspandemia oli vaikuttanut nuoriin ja millaista tukea he olivat saaneet läheisverkostosta, julkiselta sektorilta sekä seurakunnilta. Pohdimme sitä, kuinka diakoniatyö voisi tarjota tukea nuorisotyön rinnalla. Verkostoyhteistyö on uudenlainen tapa tehdä diakoniatyötä (Valve, 2022). Vaikka seurakunnat tekevätkin runsaasti moniammatillista yhteistyötä organisaation ulkopuolelle, on tärkeää, että seurakunnan sisäistä moniammatillisuutta hyödynnetään esimerkiksi nuorisotyössä. Moniammatillisuutta voitaisiin hyödyntää esimerkiksi erilaisissa vertaisryhmissä.

Diakonia. Nyt. –teoksen mukaan diakoniatyöntekijät ovat havahtuneet tekevänsä työtä tietyn vakiintuneen joukon kanssa. Teoksessa mainitaan, kuinka diakoniatyön pitäisi palvella mahdollisimman paljon eri taustoista tulevia henkilöitä. (Valve, 2022.) Tästä syystä tahdoimme nostaa esille diakoniatyön tärkeyden myös nuorisotyön piirissä. Tärkeää on, että nuoret tietäisivät yhä paremmin mahdollisista seurakunnan tarjoamista auttamiskeinoista. Nuorten ollessa asiasta valvutuneita, auttaa se monia perheitä olemaan tietoisia diakoniatyöstä.

Aikaisemman tutkimustiedon ja toteuttamamme kyselyn valossa tiedetään, että koronaviruspandemian vaikutukset nuoriin olivat merkittäviä. Aineiston perusteella voidaan todeta, että nuorten kanssa tehtävässä työssä nousee pandemian

jälkeisenä aikana yksinäisyyteen, talouteen sekä henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin liittyviä teemoja. Moninaisten vaikutusten ja teemojen edessä moniammatillisen yhteistyön merkitys kasvaa.

LÄHTEET

- Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Nurmi, J., Pulkkinen, L., & Ruoppila, I. (2015). *Ihmisen psykologinen kehitys*. PS-kustannus.
- Alasuutari, P. (2012). *Laadullinen tutkimus 2.0*. Vastapaino. <https://www.elibslibrary.com/book/978-951-768-385-2>
- Arene Ry. (i.a.). Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Saatavilla 8.2.2023 <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINN%20C3%84YTET%20C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>
- Fimea. (i.a.). *Pandemia*. Saatavilla 2.2.2023 <https://www.fimea.fi/ammattilaiset/influenssa/pandemia>
- Hietajarvi, L. & Matikainen, J. (2021). Sosiaalinen media on vuorovaikutusta tukeva ympäristö. Teoksessa Tiedeneuvonnan kehittämishanke Sofi (toim.), *Ilmiökartta: Digitaalisen median vaikutukset lapsiin, nuoriin ja ikäihmisiin* (s.42–46). [https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/329232/Some on vuorovaikutusta tukeva ymparisto Ilmiokartta Sofi 2021 Hietajarvi Matikainen.pdf?sequence=1](https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/329232/Some%20on%20vuorovaikutusta%20tukeva%20ymparisto%20Ilmiokartta%20Sofi%202021%20Hietajarvi%20Matikainen.pdf?sequence=1)
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (1997). *Tutki ja kirjoita*. Tammi.
- Kekkonen, M., Gissler, M., Sarvikivi, E., Kääriäinen, S., Helve, O., & Isola A. (2022). Lasten ja nuorten osallisuus, terveysturvallisuus ja koronarajoitukset. Teoksessa Kekkonen, M., Gissler, M., Känkänen, P., & Isola, A. (toim.), *Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan. Nuorten elinolot -vuosikirja 2022* (s.7–30). PunaMusta Oy.
- Kestilä, L., Härmä, V., & Rissanen, P. (toim.). (2020). *Covid-19 -epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen. Asiantuntija-arvio, syksy 2020*. [Tiivistelmä]. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN ISBN 978-952-343-578-0.pdf?sequence=1](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN%20ISBN%20978-952-343-578-0.pdf?sequence=1)
- Kirkon tilastot. (2023). *Jäsentilasto 2023*. Saatavilla 14.2.2023 <https://www.kirkontilastot.fi/viz.php?id=246>

- Kuisma, E. (2022). Hengähdys pandemian keskellä – nuoruus poikkeusaikana. Teoksessa Kekkonen, M., Gissler, M., Känkänen, P., & Isola, A. (toim.), *Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan. Nuorten elinolot -vuosikirja 2022* (s.7–30). PunaMusta Oy.
- Lammi-Taskula, J., Klemetti, R., Heino, T., Hietanen-Peltola, M., Paju, P., Sarkia, A., & Lahtinen, J. (2020). Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi. Teoksessa Kestilä, L., Härmä, V., & Rissanen, P. (toim.), *Covid-19 -epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen. Asiantuntija-arvio, syksy 2020* (s. 46–55). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN ISBN 978-952-343-578-0.pdf?sequence=1](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN_ISBN_978-952-343-578-0.pdf?sequence=1)
- Lundqvist, A., Haario, P., Härkänen, T., Koponen, P., Koskinen, S., Männistö, S., Kaartinen, N., & Partonen, T. (2020). Arkielämä ja elintavat. Teoksessa Kestilä, L., Härmä, V., & Rissanen, P. (toim.), *Covid-19 -epidemian vaikutukset hyvinvointiin, palvelujärjestelmään ja kansantalouteen. Asiantuntija-arvio, syksy 2020* (s. 22–28). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN ISBN 978-952-343-578-0.pdf?sequence=1](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140661/URN_ISBN_978-952-343-578-0.pdf?sequence=1)
- Maunu, A., Hemberg, J., Korzhina, Y., Sundqvist, A., Östman, L., Groundstroem, H., Nyström, L., & Nyman-Kurkiala, P. (2022). Vaikeuksia ja vahvistavaa vuorovaikutusta – Covid-19-pandemian vaikutuksia nuorten toimintaympäristöihin, hyvinvointiin ja oppimiseen aiemman tutkimuksen valossa. Teoksessa Kekkonen, M., Gissler, M., Känkänen, P., & Isola, A-M. (toim.), *Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan. Nuorten elinolot -vuosikirja 2022* (s. 106–112). PunaMusta Oy. [https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/145465/URN ISBN 978-952-343-937-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/145465/URN_ISBN_978-952-343-937-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y)
- Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas. (i.a.). *Tutkimus- ja kehittämistyön luotettavuus*. [Tietokanta]. Saatavilla 11.2.2023 <https://libguides.diak.fi/c.php?g=670543&p=4760642#s-lg-box-15268724>

- O'Sullivan, K., Clark, S., McGrane, A., Rock, N., Burke, L., Boyle, N., Joksimovic, N., & Marshall, K. (2021). *A Qualitative Study of Child and Adolescent Mental Health during COVID-19 Pandemic in Ireland*. International Journal of Environmental Research and Public Health 18/1062. <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/3/1062>
- Paju, P. (2020). *Paikoiltaan siirretty arki. Koronakriisin vaikutukset lapsiperheiden elämään*. Lastensuojelun Keskusliiton verkkojulkaisu 2/2020. <https://www.lskl.fi/wp-content/uploads/Paikoiltaan-siirretty-arki-verkkojulkaisu.pdf>
- Setälä-Pynnönen, V. (2017) *Miksi tutkimustieto ihmissuhteiden vaikutuksesta terveyteen leviää niin hitaasti?* Yhteiskuntapolitiikka 82, 4/2017. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135727/YP1704_Setala-Pynnonen.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Sihvonen, E., & Saarikallio-Torp, M. (2022) Nuorten sosiaaliset suhteet poikkeusolojen aikana: "Please leave corona, I want to live my youth". Teoksessa Kekkonen, M., Gissler, M., Känkänen, P., & Isola, A-M. (toim.) *Poikkeuksellinen nuoruus korona-aikaan. Nuorten elinolotvuosikirja 2022* (62–73). PunaMusta Oy.
- Suomen Evankelisluterilainen kirkko. (i.a.-a) *Diakonia*. Saatavilla 13.2.2023 <https://evl.fi/diakonia>
- Suomen Evankelisluterilainen kirkko. (i.a.-b). *Taloudellinen ahdinko*. Saatavilla 13.2.2023 <https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/diakonia/taloudellinen-avustaminen>
- TEPA-termipankki. (i.a.). *Pandemia*. [Termipankki]. Saatavilla 31.1.2023 <https://termipankki.fi/tepa/fi/haku/pandemia>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (i.a.). *Hyvinvointi*. Saatavilla 5.2.2023 <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2019). *Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa*. (Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja, 3). https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakoarvioinnin_ohje_2019.pdf
- Valli, R., & Perkkilä, P. (2001). Sähköinen kyselylomake ja sosiaalinen media aineistonkeruussa. Teoksessa J. Aaltola & R. Valli (toim.), *Ikkunoita*

tutkimusmetodeihin I – metodin valinta ja aineiston keruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. (s. 100–109). PS-kustannus.

- Valve, K. (2022). *Diakonia muutoksessa – Kohti yhteisöllisiä työskentelytapoja.* Teoksessa S. Huhnanntti & V. Wallenius (toim.), *Diakonia. Nyt.: Näkökulmia vaikuttavaan auttamistyöhön.* Kirjapaja.
- Vilka, H. (2021). *Tutki ja Kehitä.* PS-kustannus. <https://www.el-library.com/fi/book/9789523701731>
- World Health Organization. (2004). *Promoting Mental Health. Concepts. Emerging evidence. Practice. Summary report.* The University of Melbourne. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42940/9241591595.pdf>

LIITE 1. Verkkokyselylomake

Koronapandemian vaikutukset nuorten hyvinvointiin

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Hei nuori!

Tämä kysely toteutetaan osana opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on selvittää koronapandemian vaikutuksia nuorten hyvinvointiin.

Kyselyssä on 17 kysymystä, joiden vastaamiseen menee noin 5-10 minuuttia. Vastaamalla tähän kyselyyn suostut siihen, että vastauksia käsitellään opinnäytetyössä. Vastaukset ovat anonyymeja, eli henkilötietoja ei kerätä.

Vastausaikaa kyselyyn on 5.2.2023 asti.

1) 1) Korona-aika on lisännyt minussa yksinäisyyden tunnetta. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

2) Korona-aika on vaikuttanut ystävyssuhteisiini negatiivisesti. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

3) Korona-aika on vaikuttanut perhesuhteisiini negatiivisesti. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

4) Korona-aika on lisännyt alakuloisuuttani. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

5) Korona-aika on lisännyt huolta omasta/läheisteneni terveydestä. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

6) Olen kantanut huolta perheeni taloudellisesta tilanteesta. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

7) Olen kokenut ahdistusta koronapandemiasta. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

8) Seurakunta on tukenut minua korona-aikana. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

9) Jos on, niin kerro miten.

10) Koulu on tukenut minua korona-aikana. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

11) Jos on, niin kerro miten.

12) Perheeni on tukenut minua korona-aikana. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

13) Jos on, niin kerro miten.

14) Olen saanut tukea kavereiltani. *

Samaa mieltä.

Eri mieltä.

En osaa sanoa.

15) Jos olet, niin kerro miten?

16) Jos olet saanut muualta tukea, niin mistä ja millaista?

17) Miten korona-aika on vaikuttanut elämääsi? *

LIITE 2. Infokirje vanhemmille

Hyvä nuoren huoltaja,

Olemme sosionomi AMK, diakoniatyö -tutkinnon opiskelijoita Diakonia-ammattikorkeakoulusta. Teemme parhaillaan opinnäytetyötämme, jonka aiheena on nuorten hyvinvointi koronapandemian aikana. Tutkimme, miten pandemia on vaikuttanut nuorten hyvinvointiin ja miten palvelujärjestelmä on vastannut nuorten tarpeisiin.

Opinnäytetyötämme varten keräämme tutkimusaineistoa suoraan nuorilta kyselyn avulla. Kysely toteutetaan Webropol –kyselyalustalla ja levitetään Haukiputaan ja Karjasillan isostoiminnan välityksellä. Kyselyssä kysytään nuorten kokemuksista pandemian aikana ja vastauksia analysoidaan opinnäytetyössämme. Opinnäytetyö on valmistuttuaan julkinen. Kysely on anonyymi, eli mitään henkilötietoja ei nuorelta kerätä.

Olemme rajanneet tutkimusryhmämme 15-vuotta täyttäneisiin nuoriin, jolloin nuori voi itse valita, osallistuuko kyselyyn (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2019.) Tällä saatekirjeellä tiedotamme kuitenkin teitä, nuorten huoltajia, kyselystä ja tutkimuksesta, johon nuorene osallistuu.

Aurinkoista kevättä toivottaen,

Anni Elamaa,

Tiina Puranen,

Mari Pulliainen,

Sosionomi AMK, diakoniatyö -opiskelijat

Diakonia-ammattikorkeakoulu.